

Inleiding

Door een wisseling van de diaconale wacht is er behoefte ontstaan aan meer richting m.b.t. de diaconale activiteiten van de ELG Ede. Daarom een aanzet tot een nieuw beleidsplan, temeer omdat het huidige Projectplan Diaconie stamt uit 2010.

Namens het College van Diakenen,

Nico van Beek (penningmeester)

Jeannet Kloosterman (secretaris)

Lisan Verboom (voorzitter)

26 juni 2015

1 Positiebepaling

1.1 Diaconie

Diaconie is afgeleid van het Griekse woord diakonia. Het betekent dienst, dienen. Door dienstbaar te zijn aan mensen en aan de samenleving, dichtbij en ver weg, geven we als kerk concreet gestalte aan de bijbelse boodschap. Christus dient de gemeente en in dat spoor mag ook de gemeente dienen. Telkens weer klinkt de oproep om samen te werken aan een rechtvaardige samenleving. Het is Gods bedoeling dat de wereld en ieder mens tot zijn recht komt. De kerk geeft daar in het diaconaat, in alle bescheidenheid, handen en voeten aan.

Het diaconaat, het helpen van mensen, heeft zich door de eeuwen heen ontwikkeld.

Overall in het land herinneren de talrijke diaconale gasthuizen, armenbakkerijen, hofjes en weeshuizen aan de hulp vanuit de kerken. Na de tweede wereldoorlog kwamen de diakenen met andere initiatieven, zoals bejaardenhuizen, het maatschappelijk werk en de jeugdzorg. Ondanks de sociale wetgeving en de daarbij horende voorzieningen, zijn er altijd mensen geweest die aan de rand van onze samenleving een moeizaam bestaan leiden. Zeker in deze tijd, nu de overheid zich op sociaal gebied meer terugtrekt, zal de noodzaak en roeping van diaconaal gemeente zijn alleen maar toenemen. In deze samenleving is diaconaat één van de belangrijkste taken van de christelijke gemeente: helpen waar geen (andere) helper meer is.

1.2 Missie

Als diaconale ELG Ede willen we graag zichtbaar en present zijn in de kerkelijke gemeente en in de samenleving, om goed en recht te doen, ons te ontfermen over de huidige 'weduwen en wezen', en zo te getuigen van ons geloof in een trouwe en liefdevolle God, die ons met het Heilig Avondmaal voedt. Zo zijn wij geroepen om te delen, te dienen en te voeden.

1.3 Visie

We willen zichtbaar zijn

- ✦ als menselijke gemeente, zodat mensen (of organisaties) die ondersteuning nodig hebben of in nood zijn, ons weten te vinden.
- ✦ als een barmhartige gemeente, een plek waar we ons ontfermen over de medemensen, en in woord en daad ondersteuning bieden aan wie dat nodig heeft.
- ✦ als rechtvaardige gemeente, een plek waar men vaardig is met het recht en waar we opkomen voor een rechtvaardige samenleving.

We willen present zijn

- ✦ als gemeente, aanwezig in de buurt en de samenleving, en present blijven in situaties waarin het moeilijk is.
- ✦ als gelijke, omdat iedereen wel eens ondersteuning nodig heeft. Niemand is meer dan de ander.
- ✦ met onze handen, en de daad bij het woord voegen.

1.4 Doelstelling

In 2021 is de diaconie van de Evangelisch Lutherse Gemeente Ede een volwaardige partner in het diaconale spectrum, zowel in het geven van praktische, materiële en diaconale ondersteuning, als het meedenken met beleid, en het voorgaan van de kerkelijke gemeente in het signaleren van onrecht en het opkomen voor het recht, in de eigen gemeente, de buurt en de regio.

1.5 Richtinggevende waarden

- ✦ De kerkelijke gemeente is er niet voor zichzelf

De gemeente bestaat bij de gratie van God, en wordt geroepen om elkaar en de samenleving te dienen, te voeden en met een ieder te delen.

- ✦ Diaconaat is een taak van de gehele gemeente

Diaconaat is niet alleen een taak voor speciale ambtsdragers, maar een functie van de gemeente in zijn totaliteit, in alle plaatsen waar de leden wonen.

- ✦ Hulpgevers en hulpvragers zijn gelijkwaardig

Niemand is meer dan de rest, geen hulpvrager en geen hulpgever. Diaconaat is ondersteuning vanuit gelijkwaardigheid.

- ✦ De gegeven ondersteuning mag geen afhankelijkheid tot gevolg hebben

Ondersteuning wordt gegeven uit respect voor de hulpvrager, en met het oog op zijn zelfstandigheid en autonomie. Gegeven ondersteuning moet daarom opbouwen en zo mogelijk tot zelfstandigheid leiden.

2 Huidige situatie

2.1 *Tops, wat we al (goed) doen*

2.1.1 **Tops m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente**

- ⤴ Er is 'stille hulp' mogelijk
- ⤴ Er is een diaken beschikbaar als gesprekspartner/ondersteuner m.b.t. gesprekken over zorg-aanvragen
- ⤴ Er is aandacht voor gemeenteleden die te maken hebben met ziekte, werkloosheid, e.d., er is aandacht voor het netwerk rondom deze personen, i.o.m. de ouderling pastoraat
- ⤴ Er wordt incidenteel vervoer geregeld naar de kerk voor gemeenteleden

2.1.2 **Tops m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente**

- ⤴ Er staat een tafel in de hal, met daarop informatie over diaconale initiatieven, hulpdiensten, en meer diaconaal gerelateerde informatie.
- ⤴ Er staan informatieve stukjes in Mededelingen over diaconaat
- ⤴ Er is elke zondag een collecte voor een diaconaal doel
- ⤴ Er wordt elke zondag na de dienst gelegenheid gegeven tot het leggen van contact, d.m.v. koffiedrinken
- ⤴ Door veel gemeenteleden wordt er in praktisch opzicht (spontaan) omgezien naar elkaar
- ⤴ Er worden drie keer per jaar attenties bezorgd bij 80-plussers en iedereen die een steuntje in de rug kan gebruiken, i.s.m. het pastoraat en de kinderkerk
- ⤴ D.m.v. de Stoofpot wordt er eens in de twee weken een maaltijd gefaciliteerd met als neveneffect het onderhouden van sociale contacten
- ⤴ Op verzoek kan de kerkdienst worden opgenomen, om later thuis te beluisteren

2.1.3 **Tops m.b.t. diaconale ondersteuning buiten de gemeente**

- ⤴ Met de collectes voor een specifiek diaconaal doel geven we financiële steun
- ⤴ D.m.v. de werkgroep Hongarije heeft de gemeente zich verbonden met de Hongaarse gemeente Szekszárd, wat zich uit in (praktische en financiële) ondersteuning en meeleven

2.1.4 **Tops m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente**

-

2.2 *Tips, waar we nog aan kunnen werken*

2.2.1 **Tips m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente**

- ⤴ De diaconale ondersteuning binnen de gemeente is nog niet duidelijk gestroomlijnd, het zijn vaak incidentele acties
- ⤴ Er zijn weinig richtlijnen op papier vastgelegd m.b.t. de zogenaamde 'stille hulp' / diaconale ondersteuning aan personen

- ⤴ We zijn beperkt op de hoogte van de behoefte aan praktische en/of financiële ondersteuning van gemeenteleden
- ⤴ Er zijn geen duidelijke afspraken over zorg of hulp die thuishoort bij het diaconaat, of bij andere disciplines, zoals het regelen van vervoer
- ⤴ De mogelijkheid om een kerk dienst te beluisteren is beperkt toegankelijk (oud medium, vervoer nodig, op eigen initiatief)

2.2.2 Tips m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente

- ⤴ De attentiewaarde van de diaconale informatie in de hal van de kerk is minimaal
- ⤴ Er is geen duidelijke informatie over de functie van de diaconie voorhanden, geen folder en ook niet digitaal
- ⤴ Er ligt geen heldere visie ten grondslag aan de keuze van collectedoelen (verhouding buitenland- en binnenland-doelen, zijn alle doelen diaconaal?)
- ⤴ Het is onduidelijk of de Stoofpot een diaconale aangelegenheid is en of ze dat anders kan worden
- ⤴ Er is geen taakomschrijving voor diakenen

2.2.3 Tips m.b.t. diaconale ondersteuning buiten de gemeente

- ⤴ Er is soms weinig betrokkenheid met de doelen (in zowel binnen- als buitenland) waarvoor gecollecteerd wordt
- ⤴ Er zijn doelgroepen die, behalve in collectes, niet voorkomen in het diaconale spectrum, zoals vluchtelingen en dak- en thuislozen
- ⤴ De gemeente is niet erg actief naar de naaste omgeving (buurt, Ede, regio) en heeft een enigszins gesloten uitstraling
- ⤴ Er is geen idee van de behoeften van onze 'buren'
- ⤴ Er is weinig zicht op de rol die de gemeente kan hebben binnen de veranderende samenleving en de participatiemaatschappij

2.2.4 Tips m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente

- ⤴ Er is geen structurele samenwerking met plaatselijke diaconale initiatieven

3 Toekomstperspectief

3.1 Doelen m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente:

- ⤴ Er wordt beleid gemaakt voor ondersteuning (ook wel: 'stille hulp') vanuit de diaconie:
  - ⤴ Het is duidelijk hoe wordt besloten wie er in aanmerking komt voor ondersteuning
  - ⤴ Het is duidelijk of het praktische, materiële of financiële ondersteuning is
  - ⤴ Het is duidelijk of financiële ondersteuning altijd een gift is, of ook (deels) een lening kan zijn
  - ⤴ De ondersteuning kan direct worden uitgevoerd.
- ⤴ Er wordt een werkwijze ontwikkeld t.b.v. samenwerking met de ouderling pastoraat en de pastoraatgroep:
  - ⤴ Te denken valt aan:

- ⤴ De pastoraatgroep wordt geïnformeerd over de praktische, materiële en financiële slagkracht van de diaconie
  - ⤴ De pastoraatgroep wordt getraind in het signaleren van de behoefte aan praktische, materiële of financiële ondersteuning
  - ⤴ Na een signaal van de diaconie, en in overleg met de betreffende persoon, neemt de diaconie de ondersteuning waar.
- ⤴ Er wordt onderzocht of het mogelijk is om een interne hulpdienst op te zetten, waardoor gemeenteleden elkaar kunnen ondersteunen:
  - ⤴ Binnen de hulpdiensten worden duidelijk taken aangegeven waar gemeenteleden zich op in kunnen schrijven
  - ⤴ De taken binnen de hulpdienst zijn afgebakend wat betreft tijdsduur en inhoud.
- ⤴ Er wordt een oplossing gezocht om het beluisteren van kerkdiensten gemakkelijker te maken:
  - ⤴ De diensten kunnen beluisterd worden via internet op een smartphone, tablet, of laptop

3.2 Doelen m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente:

- ⤴ De gemeente wordt meer toegerust voor haar diaconale taak:
  - ⤴ De diaconale kracht binnen de gemeente wordt versterkt door:
    - ⤴ Het schrijven van vormende teksten in Mededelingen
    - ⤴ Het onder de aandacht brengen van folders en ander materiaal
    - ⤴ Het aanbieden van scholing (o.a. gemeenteavonden) voor gemeenteleden
    - ⤴ Het communiceren van een eenduidig adres voor praktische, materiële en financiële vragen
- ⤴ De gemeente wordt versterkt in het uitvoeren van haar diaconale taak:
  - ⤴ Er wordt actief samengewerkt met de pastoraatgroep
  - ⤴ Er wordt actief meegedaan met diverse diaconale initiatieven.
- ⤴ De diakenen bezinnen zich over de inhoud van hun taak (ook in de eredienst):
  - ⤴ Er wordt een taakomschrijving gemaakt in een 'Handboek voor diakenen'

3.3 Doelen m.b.t. diaconale ondersteuning buiten de gemeente:

- ⤴ Er worden gefundeerde keuzes gemaakt voor collectedoelen en financiële ondersteuning extern (collecterooster):
  - ⤴ Er is een heldere verdeelsleutel tussen de geografische ligging van de collectedoelen
  - ⤴ De gekozen doelen werken mee aan zelfredzaamheid en respect voor de hulpvrager
  - ⤴ De betrokkenheid voor diaconale doelen ver weg is vergroot
- ⤴ De ontwikkelingen m.b.t. zorg, welzijn en de participatiemaatschappij worden nauwlettend gevolgd:
  - ⤴ Er wordt beleid ontwikkeld m.b.t. onze taak in de participatiemaatschappij
  - ⤴ De gemeente wordt betrokken bij deze ontwikkeling
  - ⤴ De gemeente wordt ingezet om het genoemde beleid uit te voeren
- ⤴ Er wordt onderzocht met welke bestaande diaconale initiatieven we mee kunnen

doen en of er leemtes zijn die wij kunnen opvullen:

- ⤴ De gemeente is hiervan op de hoogte
- ⤴ Het draagvlak binnen de gemeente is vergroot

3.4 Doelen m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente:

- ⤴ De beperkte grootte van de gemeente in acht genomen, wordt er samenwerking gezocht met diaconale initiatieven buiten onze eigen gemeente:
  - ⤴ We onderzoeken of we willen participeren in / lid willen worden van het DPE, Hulp in Praktijk, Schuldhulpmaatje, Inloopcentrum Meet-Inn, de Federatie van Diaconieën, Dien je Stad, Present, e.a.
  - ⤴ We onderzoeken welke samenwerkingsvormen er binnen de PKN bestaan en waar we in kunnen participeren.
- ⤴ Er wordt een aanzet gemaakt tot een diaconale kaart:
  - ⤴ Het is duidelijk welke organisatie wat doet
  - ⤴ Het is duidelijk welke hulpvraag we kunnen doorverwijzen naar welke organisatie, als we zelf de expertise of de middelen niet hebben
  - ⤴ Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt en gedacht in netwerken
- ⤴ Er wordt, naar vraag, externe diaconale toerusting gezocht voor zowel de diaconie zelf als de gemeenteleden:
  - ⤴ Er worden diaconale landelijke dagen bezocht
  - ⤴ De diaconie houdt zichzelf op de hoogte van diverse ontwikkelingen door het lezen van diaconale lectuur

Jaarplanning

Hieronder is aangegeven welk doel in welk jaar gerealiseerd wordt:

	2016	2017	2018	2019	2020
3.1 Doelen m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente:					
⤴ <u>Er wordt beleid gemaakt voor ondersteuning (ook wel: 'stille hulp') vanuit de diaconie:</u>					
⤴ Het is duidelijk hoe wordt besloten wie er in aanmerking komt voor ondersteuning					
⤴ Het is duidelijk of het praktische, materiële of financiële ondersteuning is					
⤴ Het is duidelijk of financiële ondersteuning altijd een gift is, of ook (deels) een lening kan zijn					
⤴ De ondersteuning kan direct worden uitgevoerd.					
⤴ <u>Er wordt een werkwijze ontwikkeld t.b.v. samenwerking met de ouderling pastoraat en de pastoraatgroep:</u>					
⤴ Te denken valt aan:					
⤴ De pastoraatgroep wordt geïnformeerd over de praktische, materiële en financiële slagkracht van de diaconie					
⤴ De pastoraatgroep wordt getraind in het signaleren van de behoefte aan praktische, materiële of financiële ondersteuning					
⤴ Na een signaal van de diaconie, en in overleg met de betreffende persoon, neemt de diaconie de ondersteuning waar.					
⤴ <u>Er wordt onderzocht of het mogelijk is om een interne hulpdienst op te zetten, waardoor gemeenteleden elkaar kunnen ondersteunen:</u>					
⤴ Binnen de hulpdiensten worden duidelijk taken aangegeven waar gemeenteleden zich op in kunnen schrijven					
⤴ De taken binnen de hulpdienst zijn afgebakend wat betreft tijdsduur en inhoud.					
⤴ <u>Er wordt een oplossing gezocht om het beluisteren van kerkdiensten gemakkelijker te maken:</u>					
⤴ De diensten kunnen beluisterd worden via internet					

op een smartphone, tablet, of laptop					
	2016	2017	2018	2019	2020
3.2 Doelen m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente:					
⚡ <u>De gemeente wordt meer toegerust voor haar diaconale taak:</u>					
⚡ De diaconale kracht binnen de gemeente wordt versterkt door:					
⚡ Het schrijven van vormende teksten in Mededelingen					
⚡ Het onder de aandacht brengen van folders en ander materiaal					
⚡ Het aanbieden van scholing (o.a. gemeenteavonden) voor gemeenteleden					
⚡ Het communiceren van een eenduidig adres voor praktische, materiële en financiële vragen					
⚡ <u>De gemeente wordt versterkt in het uitvoeren van haar diaconale taak:</u>					
⚡ Er wordt actief samengewerkt met de pastoraatgroep					
⚡ Er wordt actief meegedaan met diverse diaconale initiatieven.					
⚡ <u>De diakenen bezinnen zich over de inhoud van hun taak (ook in de eredienst):</u>					
⚡ Er wordt een taakomschrijving gemaakt in een 'Handboek voor diakenen'					
	2016	2017	2018	2019	2020
3.3 Doelen m.b.t diaconale ondersteuning buiten de gemeente:					
⚡ <u>Er worden gefundeerde keuzes gemaakt voor collectedoelen en financiële ondersteuning extern (collecterooster):</u>					
⚡ Er is een heldere verdeelsleutel tussen de geografische ligging van de collectedoelen					
⚡ De gekozen doelen werken mee aan zelfredzaamheid en respect voor de hulpvrager					

⤴ De betrokkenheid voor diaconale doelen ver weg is vergroot					
⤴ <u>De ontwikkelingen m.b.t. zorg, welzijn en de participatiemaatschappij worden nauwlettend gevolgd:</u>					
⤴ Er wordt beleid ontwikkeld m.b.t. onze taak in de participatiemaatschappij					
⤴ De gemeente wordt betrokken bij deze ontwikkeling					
⤴ De gemeente wordt ingezet om het genoemde beleid uit te voeren					
⤴ <u>Er wordt onderzocht met welke bestaande diaconale initiatieven we mee kunnen doen en of er leemtes zijn die wij kunnen opvullen:</u>					
⤴ De gemeente is hiervan op de hoogte					
⤴ Het draagvlak binnen de gemeente is vergroot					
	2016	2017	2018	2019	2020
3.4 Doelen m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente:					
⤴ <u>De beperkte grootte van de gemeente in acht genomen, wordt er samenwerking gezocht met diaconale initiatieven buiten onze eigen gemeente:</u>	X	X	X	X	X
⤴ We onderzoeken of we willen participeren in / lid willen worden van het DPE, Hulp in Praktijk, Schuldhulpmaatje, Inloopcentrum Meet-Inn, de Federatie van Diaconieën, Dien je Stad, Present, e.a.	X	X	X	X	X
⤴ We onderzoeken welke samenwerkingsvormen er binnen de PKN bestaan en waar we in kunnen participeren.					
⤴ <u>Er wordt een aanzet gemaakt tot een diaconale kaart:</u>					
⤴ Het is duidelijk welke organisatie wat doet					
⤴ Het is duidelijk welke hulpvraag we kunnen doorverwijzen naar welke organisatie, als we zelf de expertise of de middelen niet hebben					
⤴ Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt en gedacht in netwerken					
⤴ <u>Er wordt, naar vraag, externe diaconale toerusting gezocht voor zowel de diaconie zelf als de gemeenteleden:</u>					
⤴ Er worden diaconale landelijke dagen bezocht					
⤴ De diaconie houdt zichzelf op de hoogte van					

diverse ontwikkelingen door het lezen van diaconale lectuur					
--	--	--	--	--	--